

Predikan i Centrumkyrkan 27 nov 2016, 1a advent

Matteusevangeliet 21:1-9

”Hur kan vi sjunga och lyssna till glada sånger. Hur är det egentligen möjligt, när världen ser ut som den gör, när det finns så mycket mörkt och ont i världen. Vad har vi för rätt till det”?

Jag fick en sådan fråga i veckan. Och vad svarar man då? Det är ju inte enkelt att hantera allt det där oroliga och obehagliga vi får ta del av i så stor utsträckning idag. Nyheter, vetenskapliga genombrott och flyktiga uttalanden kastas iväg med samma hastighet. Vissa har en större benägenhet att liksom klibba fast vid ens sinne och ge tunga tankar. Kan man vara glad då, får man det?

Jag tror, att vi sjunger och vill sjunga advents- och julsånger för att vi faktiskt får och att vi vill. Ja, att vi till och med måste. Vi behöver lyfta fram ljuset i mörkret, för oss själva och för andra. ”Vi sjunger in julen” är en populär rubrik på många konserter dessa tider. Rubriken antyder att alla bjuds in i sångens gemenskap, att vi tillsammans får och behöver det. Påminna varandra om att det finns hopp också i denna tid, i denna värld. Vi behöver mötas i en splittrad värld och samstämmigt

sjunga om världens hopp och frälsare. För våra barns och jordens framtids skull.

Vi väntar Guds barn som ska födas in i en sann mänsklighet. Ett barn som besjungs av himlens härskaror, han kommer med ett budskap om fred på jorden. Den vi besjunger är den Jesus som vuxen vandrar våra suckars vägar, går in till människor som fastnat i mörkret. Går dit för att hela, befria och väcka hopp och livsmod. Det är samme Jesus som i slutet av sitt jordeliv folket sjunger till där på ritten in i Jerusalem. Den stad där han ska vandra försoningens väg och ge sitt liv för oss och för en värld som lider.

Och vi får och behöver sjunga om det, om och om igen. Om vi tycker att vår tid är svår, ska vi veta att i den tid som Jesus gick här så fanns det ett enormt mörker där han rörde sig. Det var ett land som levde under förtryck, militärt och religiöst. Han blev själv ständigt påhoppad och ifrågasatt av fariséer och skriftlärda. Bl.a. för att han alltid satte människan före lagen och bedömde annorlunda hur den religiösa lagen skulle tolkas. Han gick mot strömmen och räknade med människorna i utkanten, försvarade dem mot påhopp och påståenden. Han synliggjorde alla och gav dem ett människovärde.

Utmanade förtryckarna: Vad du har gjort för en av mina minsta (bröder och systrar) det har du gjort för mig. Vad du inte gjort har du heller inte gjort för mig.

Fina ord och kunskap är inget värt om du saknar kärlek. Då är den bara en skrällande cymbal och en klingande malm, som Paulus uttryckte det. Kärleken är fördragsam och mild, den söker inte sitt. Gud är kärlek och vad Jesus säger är att vi ska älska varandra, som han har gjort. Det är en utmaning in i våra liv.

Det som händer runt om oss i vårt land och i vår värld, där människovärdet ständigt är hotat; där vårt levnadssätt hotar vår miljö, där människor med pengar och makt inte ser på andra som sin like behöver bemötas. Mycket behöver blottläggas och mycket försvaras.

Någon sa: det enda jag kan göra är att lägga min röst. (Jo i ett val är det ju så). Men innan (och efter) så kan man ju prata om det, försvara det goda man vill, gå samman för att påverka och tänka tillsammans. Tänka olika såklart, men särskilt hitta det gemensamma. Inte glömma de som sällan känt sig hörda, de i periferin, som drabbas hårt av neddragningar, utflyttning och annat, ett förändrat samhälle. Våga lyfta fram det svåra, det man har oro för

och det orättvisa. Och bemöta okunniga och arga uttal, med visdom och tydlighet.

Och samtidigt, hela tiden påminna varandra om det som är bra. Som nya relationer och möten som vi kan ta vara på. Glädjen att möta vänner och våga se att vänskapen stärks när den delas av fler. Öppna ringen, lyssna och berätta. Dela bekymmer och det som är bra.

De kan man göra med sång. Vi vet ju att man mår bättre när man sjunger. Och tänker du att du inte kan sjunga? Då säger jag -alla kan. Strunta i omgivningen, sjung! Den som är känslig kan säga: Vad härligt att du sjunger, (tänka för sig själv: det gjorde ju verkligen ingenting att det missades några toner) Positiv thinking – om andra.

Vad gör vi med julsångerna. Jag tänker på att all ”jingle bells” och I’m dreaming of a white Christmas och annat i butikerna, riskerar att utarma julens budskap. Det är säker fint för att skapa stämning, men vi behöver inte konsumera oss ur mörkret. Fundera på vad som är viktigast och som gör dig glad. Att ge och att få en gåva som hjälper en tredje part: t.ex. via Tänd ett ljus – insamlingen. Eller som en annan hjälpporganisation skrev: Årets julklapp är ingenting! (alternativa gåvopaket).

Tillbaka till julsånger så såg jag ett program i veckan där några finskspråkiga talade om sina julsånger. De kom på att alla var sorgliga, det var frusna fåglar som dog och annat gråtmilt. Jag vet inte, kanske det har att göra med att man i Finland har levt med krig och hot på ett helt annat sätt än vi, att döden och kylan är en naturlig del även av julen. De har säkert glada psalmer och sånger, som Stilla natt med. Men jag tror att vi ibland här i Sverige, länge levt skyddade och omhändertagna av vårt samhällssystem och välfärdsbygge: med centralvärme, kollektivtrafik, effektiv sjukvård, barnavård och äldreomsorg. Kanske vi tagit mycket av det goda för givet och därför också blivit öppna för annan påverkan, där lycka har likställts med lyx, framgång och rikedom. Kanske vi ibland glömt bort vad som är verkligt viktigt: gemenskap, omsorg och medmänsklighet. Det är som att vi blivit lurade och därför kopierat ett framgångsrikt, rikt och glättigt liv. Importerat bilder av lycka bl.a. från Amerika och lagt det i vår drömvärld. (lev inte i en kuliss)

Det finns andra (jul)sånger med ska erkännas.

Tänk om vi kunde kombinera den utsatthet och rädsla som faktiskt finns hos oss, med den hyllning vi behöver få utbrista i till den kung som kommer på ett lågt värderat

djur, en åsna. En sång till den utvalde som kommer med fred, utan vapen. Som inte väjer för det svåra och utsatta. Han kommer, själv fattig, enkel, utan yttre resurser, mild och barmhärtig kommer han.

Världens ljus och hopp in i vår värld och tid vill vi tacka och sjunga om. Om psalmen vi nu ska sjunga känns mollig, tänk på att i Finland gråter barnen till julsångerna.

Och tänk på innehållet:

Hans prakt är ganska ringa, men döden kan han tvinga.

Saktmodig, mild och god, han ger de svaga ger han mod.

Hosianna pris och ära, vår konung är nu nära.